

Türkiye Geneli Bitki Gelişimi

Türkiye’de 2016-2017 Ekim sezonunda buğday ekim alanlarının geçen yılki rakamı koruyacağı hatta çok azda olsa özellikle İç Anadolu Bölgesinde artış olacağı tahmin edilmektedir. Buğday ekim alanlarındaki bir miktar artışın nedeni yeni ortaya konulan Milli Tarım Politikası ve buna bağlı ürün tavsiye listelerinden kaynaklanmaktadır.

1 Ekim 2016 – 31 Mart 2017 tarihleri arasında kümülatif yağışlar normalinden ve geçen yıl yağışından az olmuştur. Türkiye’nin altı aylık kümülatif yağışı 295,3 mm, normali 390 mm ve geçen yılın aynı dönem yağış toplamı ise 366,5 mm’dir. Kümülatif yağışlarda normaline göre % 24,2; geçen yıla göre ise % 19,4 azalma gözlenmiştir

Ekim-Mart dönemi kümülatif yağışları bir önceki yıla göre Akdeniz Bölgesi’nde % 15 artmış, diğer bölgelerde ise % 14-38 oranında azalmış, Ekim ve Kasım aylarında yağış alınmaması nedeniyle sulanmayan arazilerde çıkışlar yeterli düzeyde gerçekleşmemiş, Aralık ve Ocak aylarında yağın kar yağışları ile son dönemde alınan yağmur bitki için yararlı olmuş, çıkışlar tamamlanmış, bitki gelişimi normal seviyeye ulaşmıştır. Özellikle İç Anadolu’nun kıraç, anıza ve derine ekilen lokal alanlarında çıkış kayıpları ve kardeşlenmenin yetersiz olduğu gözlemlense de verim yönünden bir kayıp olacağı düşünülmemektedir.

Ülke genelinde şuan itibariyle bitki gelişiminde bir olumsuzluk olmamakla birlikte Nisan-Mayıs aylarında beklenen yağmurların alınması durumunda, bitki gelişiminde dolayısıyla üretim de problem yaşanmayacağı değerlendirilmektedir. Nisan ayının ilk yarısında ülke genelinde yeterli yağış alınmıştır bu durumun rekolteye olumlu yansıtacağı tahmin edilmektedir. Meteorolojik tahminlere göre Nisan ve Mayıs aylarında yağışların normal seviyede olacağı değerlendirilmektedir. Ülkemizin en önemli buğday üretim bölgesi olan Orta Anadolu’da Nisan ayı yağışlı başlamış ve devam etmektedir. Bu durum özellikle yeni gelişim aşamasındaki bitkilerin toparlanmasına çok yardımcı olmuştur. Nisan ayı başından itibaren şartlarda bir olumsuzluk olmadığı takdirde bu yıl buğday rekoltesinin geçen seneler seviyesinde olacağı tahmin edilmektedir.

Marmara Bölgesi

Kümülatif yağışlarda bölge ortalaması 397,6 mm, normali 461,3 mm, geçen yıl aynı dönem 454,7 mm'dir. Bu yıl yağışlar normale göre % 13,8; geçen yıla göre % 12,5 azalmıştır.

Ocak ayında kar örtüsüyle kaplanan alanlar Şubat ayından itibaren eriyerek toprak için yeterli nemi sağlamıştır. Mart ayı sonu Bitki gelişimi normal seyretmekte, erken ekilenlerde bitki boyu 10-25 cm geç ekilenlerde 5-20 cm ve kardeşlenme 2-5 adettir. Bölgede bu yıl bitki gelişimi soğuk havadan dolayı 15 gün geriden gelmektedir. Bitki çıkışlarında sorun yoktur fakat bitki gelişimi yavaş ilerlemektedir. Bölgede son yıllarda alanı artan kanolanın önemli kısmı soğuktan zarar görmüş, zarar gören alanların bir kısmına baharlık buğday ve arpa ekimi yapılmıştır. Genel olarak; gelişim yönünden bazı bölgeler geriden gelse de diğer bölgeler geçen seneye göre iyi olup olumsuz bir durum gözlenmemiştir.

Ege Bölgesi

Kümülatif yağışlarda bölge ortalaması 339,8 mm, normali 451,5 mm, geçen yıl aynı dönem 416,4 mm'dir. Bu yıl yağışlar normale göre % 24,7; geçen yıla göre ise % 18,4 azalmıştır.

Bitki çıkışları zayıf olmasına rağmen Mart ayında yağışların yeterli olması ve hava sıcaklığının mevsim normallerinin üzerinde olması hububat gelişiminin düzelmesini sağlamıştır.

Mart sonu itibari ile yüksek kesimlerde bitki boyları 5-10 cm, ova kesimlerinde 15-30 cm, kardeşlenme 3-4 adettir. Genel olarak bitki gelişimi normaldir. Geçen yıla benzer bir durum gözlenmektedir.

Akdeniz Bölgesi

Kümülatif yağışlarda bölge ortalaması 384,9 mm, normali 516,3 mm, geçen yıl aynı dönem 334,5 mm'dir. Bu yıl yağışlar normale göre % 25,4 azalmış; geçen yıla göre ise % 15 artmıştır. Mart ayı içinde kardeşlenme 2-4 adet, bitki boyu 15-40 cm arasındadır. Bitki sapa kalkma dönemindedir.

Bölge genelinde yağışların yeterli olması nedeniyle hububat gelişimi oldukça iyi durumdadır. Adana bölgesinde Nisan ortası itibari ile şu an buğdaylar başaklanma dönemindedir. Erken

ekilenler dane doldurma, geç ekilenler ise yeni başaklanmaya geçmiştir. Özellikle Yüreğir ve Seyhan ovasında bitki gelişimleri çok iyi durumdadır. Yine Tarsus Bölgesinde de bitki gelişimleri çok iyi durumdadır. Ceyhan Bölgesinde Nisan ayının ilk haftası yağın şiddetli yağış ve Dolu buğday ekim alanlarında bir miktar yatmaya neden olmuştur. Bu yıl Adana ve çevresinin geçen yıla göre çok daha iyi olduğu söylenebilir.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi

Kümülatif yağışlarda bölge ortalaması 312,8 mm, normali 434,8 mm, geçen yıl aynı dönem 368,5 mm'dir. Bu yıl yağışlar normale göre % 28; geçen yıla göre ise % 15,1 azalmıştır.

Bölgede Şubat biraz kurak gitmiştir fakat Mart ayı düşen yağış miktarının uzun yıllar ortalamasının üstünde gerçekleşmesiyle bitki iyi bir gelişim göstermiştir.

Mart ayı sonu itibari ile Kardeşlenme 2-6 adet, bitki boyu 8-35 cm arasındadır. Bitki sapa kalkma dönemine geçmiştir. Genel durum geçen yıldan daha iyi görünmektedir.

Karadeniz Bölgesi

Kümülatif yağışlarda bölge ortalaması 354,0 mm, normali 403,6 mm, geçen yıl aynı dönem 467,8 mm'dir. Bu yıl yağışlar normale göre % 12,2; geçen yıla göre ise % 24,3 azalmıştır. Kar örtüsü havaların ısınmasıyla birlikte ortadan kalkmış, Bitki gelişimi normal seviyedir.

Kardeşlenme 2-6 adet, bitki boyu 5-20 cm. civarındadır. Geçen yıla benzer bir durum gözlenmektedir.

İç Anadolu Bölgesi

Kümülatif yağışlarda bölge ortalaması 171,2 mm, normali 244,0 mm, geçen yıl aynı dönem 226,4 mm'dir. Bu yıl yağışlar normale göre % 29,8; geçen yıla göre ise % 24,3 azalmıştır.

Ekim Kasım döneminde yağışların yeterli seviyede olmaması nedeniyle çıkışlar gecikmiş, Aralık ve Ocak ayında kar, Mart ayında yağmurun yağmasıyla çıkışlar olumlu yönde gelişmiştir. Özellikle Mart sonu ve Nisan ayı başındaki yağışlar gerek kıraç alanlarda gerekse sulu alanlarda kardeşlenmeyi artırmış ve bitkiler tarlaları kapatmaya başlamıştır. Konya ve

çevresinde çok uzun ve soğuk geçen kış sezonu özellikle makarnalık buğdaylarda soğuk zararına sebep olmuştur. Bölgede makarnalık buğdaylarda ve arpalarda soğuk zararı görülmüştür. Bölgede bitki gelişimi geçmiş yıllara göre 15-20 gün geriden gelmektedir. Şu anda erken ekilen sulu buğdaylar sapa kalkma döneminde, kıraç ekim alanlarında ise kardeşlenme devam etmektedir. Bölgede şu anda yabancı ot ve mantar hastalıkları mücadelesi için ilaçlama yapılmaktadır.

Konya Ovası;

Geçen yıl kuraklıktan en fazla olumsuz etkilenen İç Anadolu'nun güneyinde buğday ekim sezonu çok olumsuz geçmişti. Bu yıl Bölgede buğday ekimi Ekim ayı başı ile Kasım sonu arasındaki dönemde gerçekleşmiştir. Bu dönemde bölge hiç yağış almamıştır. Bu durum, bitki çıkışlarına özellikle kıraç alanlarda çok olumsuz yansımıştır. Bölge Kasım ayı sonundan itibaren yağış almaya başlamış, fakat havaların soğuması nedeniyle bu yağışların bu dönemde çıkış üzerine olumlu bir etkisi olmamıştır. Bölge uzun geçen kurak ekim periyodundan sonra 30 Kasım 2016 günü aldığı 17.2 mm yağış, 15 Aralık- Ocak sonuna kadar aldığı ortalama 1.48 cm kar yükü ve Mart, Nisan aylarında aldığı 255 mm yağışla birlikte aynı dönemin uzun yıllar ortalamasının üzerine çıkmıştır. Fakat yağışın dağılımı ekim sezonunu kapsamadığı için yağın yağıştan istenen seviyede fayda sağlanamamıştır. Bu dönemden sonra Mart ve Nisan aylarında düşen yağış miktarı ve dağılımı tarımsal üretim açısından oldukça olumlu seyretmiş ve seyretmektedir. Bu yıl bölgemizde kış sezonunun uzun ve soğuk geçmesinden dolayı ayrıca bitki çıkışlarının büyük bir kısmının Şubat döneminde gerçekleşmesi, bitki gelişim periyodunu geçtiğimiz yıllara göre 15-20 gün öteleyecektir.

Eskişehir ve Geçit Bölgelerinde genel olarak arpa ve buğdaylar kardeşlenme ile sapa kalkma başlangıcı arasında gelişim göstermektedir. Genelde çıkışlar tamamlanmıştır. Kardeşlenme ile beraber tarla yüzeylerinin bitki ile kaplanmasında artış olmuştur. Yılın mevsimsel etkilerine bağlı olarak bitkilerde kardeş sayısı daha azdır. Bölgedeki dane verimini Nisan-Mayıs-Haziran yağışları belirleyecektir.

Orta Anadolu Bölgesinde sulu alanlarda geçen yılki verim ve rekolte düzeyine ulaşılacağı, kıraç alanlarda ise bazı bölgelerde çıkış sorunu olsa da yine de rekolte de artış olacağı beklenmektedir.

Doğu Anadolu Bölgesi

Kümülatif yağışlarda bölge ortalaması 237,2 mm, normal 356 mm, geçen yıl aynı dönem 378,8 mm'dir. Bu yıl yağışlar normale göre % 33,4; geçen yıla göre ise % 37,4 azalmıştır.

Bazı bölgeler kar örtüsü altındadır. Kar örtüsü olmayan yerlerde gelişim normal olup bitki boyu 2-6 cm aralığındadır. Geçen yıla benzer bir durum gözlenmektedir.

NOT: Bu raporun hazırlanmasında Ulusal Hububat Konseyi verilerinden faydalanılmıştır.